

Migrant Working Group

111 Soi Sitthichon Suthisarnwinichai Rd. Samsenok Huaykwang Bangkok 10310

15 เมษายน 2563

เรื่อง มาตรการการแก้ไขปัญหาผลกระทบในการจ้างงานข้ามชาติในช่วงการระบาดของโรคโควิด-19

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน

สำเนาถึง 1. ปลัดกระทรวงแรงงาน

2. อธิบดีกรมการจัดหางาน
3. อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
4. เลขาธิการสำนักงานประกันสังคม

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ซึ่งมีแนวโน้มที่จะรุนแรงมากขึ้น ทำให้แต่ละประเทศมีมาตรการที่เข้มงวดในการควบคุมมากขึ้นเรื่อย ๆ ทั้งมาตรการการควบคุมพื้นที่เสี่ยงโดยการปิดสถานประกอบการจำนวนหนึ่ง การระงับกิจกรรมที่ทำให้การการรวมผู้คนจำนวนมากของรัฐบาล รวมไปถึงการปิดด่านชายแดนทั้งของไทยและประเทศเพื่อนบ้านในปัจจุบัน ทั้งนี้เพื่อควบคุมการเดินทางของผู้คน และการแพร่ระบาดของโรค

ซึ่งส่งผลกระทบต่อแรงงานข้ามชาติค่อนข้างมาก จากการประเมินในเบื้องต้นในช่วงต้นเดือนเมษายนน่าจะมีแรงงานข้ามชาติมากกว่าห้าแสนที่อาจจะได้รับผลกระทบโดยตรง ทั้งในแง่การถูกเลิกจ้างเพราะสถานประกอบการไม่สามารถดำเนินการกิจการต่อไปได้ สถานประกอบการที่รัฐสั่งปิดตามมาตรการป้องกันโรค สถานการณ์ประกอบการที่ได้รับผลกระทบต่อเนื่องจากการสั่งปิดกิจการอื่นของรัฐ เช่น กิจการที่เกี่ยวข้องกับกิจการโรงแรม ร้านอาหาร ห้างสรรพสินค้า เป็นต้น การขาดมาตรการที่รองรับอย่างรอบด้าน ส่งผลให้แรงงานข้ามชาติจำนวนมากถูกเลิกจ้าง หรือขาดรายได้เนื่องจากปิดกิจการชั่วคราว และยังไม่สามารถเข้าถึงความช่วยเหลือของรัฐได้ ทำให้แรงงานข้ามชาติจำนวนหนึ่งตัดสินใจเดินทางกลับประเทศต้นทาง หรือเดินทางไปหานายจ้างใหม่ ซึ่งก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 เพิ่มมากขึ้น ในขณะที่แรงงานข้ามชาติอีกส่วนหนึ่งที่ตกงาน และไม่สามารถเดินทางกลับประเทศต้นทางได้ ก็มีความเสี่ยงต่อการเข้าไม่ถึงการดูแลสุขภาพอันเป็นการสร้างความเสี่ยงต่อการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ในชุมชนเพิ่มมากขึ้นเช่นกัน และหากสถานการณ์ยังดำเนินไปเช่นนี้ คาดว่าตัวเลขของแรงงานข้ามชาติที่จะได้รับผลกระทบอาจจะเพิ่มถึงหนึ่งล้านคนได้ในช่วงปลายเดือนเมษายน

เครือข่ายองค์กรด้านประชากรข้ามชาติ ซึ่งเป็นเครือข่ายองค์กรพัฒนาเอกชน องค์กรระหว่างประเทศ และองค์กรชุมชนของแรงงานข้ามชาติ ซึ่งได้รับการร้องเรียนและเข้าไปให้การช่วยเหลือเบื้องต้นให้แก่แรงงานข้ามชาติ จึงมีข้อห่วงใย และข้อเสนอต่อกระทรวงแรงงาน ดังนี้

1. ขอให้กระทรวงแรงงานและสำนักงานประกันสังคมพิจารณาให้กิจการที่ต้องปิดตัวเนื่องจากปัญหาการระบาดของโรคโควิด-19 แม้ว่าจะไม่ถูกสั่งปิดโดยรัฐ แต่ได้รับผลกระทบต่อเนื่องจากการปิดกิจการต่าง ๆ หรือไม่สามารถดำเนินการกิจการได้เป็นการปิดกิจการโดยเหตุสุดวิสัย เพื่อให้ให้นายจ้างและแรงงานข้ามชาติเข้าถึงการได้รับการช่วยเหลือ และยังรักษาสภาพการจ้างได้โดยไม่มี การเลิกจ้างแรงงาน ตลอดจนมีมาตรการให้ความช่วยเหลือสำหรับแรงงานที่เป็นผู้ประกันตนและจ่ายสมทบประกันสังคมมาไม่ถึง 6 เดือนใน 15 เดือน และกลุ่มแรงงานข้ามชาติที่ทำงานในกิจการที่ยกเว้นประกันสังคมและได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โควิด-19 เนื่องจากกลุ่มแรงงานเหล่านี้ไม่สามารถเข้าถึงการ

ช่วยเหลือส่วนอื่นของรัฐได้ กรณีที่นายจ้างไม่นำลูกจ้างขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกันตน ถือว่านายจ้างมิได้ปฏิบัติตามพรบ.ประกันสังคม ดังนั้นการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ที่ทำให้แรงงานเข้าไม่ถึงประโยชน์ทดแทน สำนักงานประกันสังคม ควรพิจารณาดำเนินคดีนายจ้างตามพรบ.ประกันสังคม และให้ลูกจ้างมีสิทธิเป็นผู้ประกันตน ตั้งแต่วันแรกที่มีการจ้างงานเกิดขึ้น

2. ขอให้กระทรวงแรงงานและกรมการจัดหางาน พิจารณายืดหยุ่นการเปลี่ยนนายจ้างของแรงงานข้ามชาติ ตามเงื่อนไขของมาตรา 51, 52 และ 53 ของพรก.การบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. 2560 เพื่อรองรับปัญหาการเลิกจ้างในช่วงสถานการณ์โรคโควิด-19 ทั้งในกรณีเลิกจ้างโดยให้ยืดหยุ่นในเรื่องการพิจารณาเงื่อนไขการเลิกจ้างและระยะเวลาในการเปลี่ยนนายจ้างให้มีความยืดหยุ่น ในกรณีนายจ้างไม่สามารถดำเนินกิจการในช่วงนี้ต่อไปได้ และมีความจำเป็นต้องปิดกิจการชั่วคราว แต่ยังคงมีความประสงค์จะจ้างแรงงานข้ามชาติต่อ ควรจะเปิดให้แรงงานข้ามชาติสามารถทำงานกับนายจ้างรายอื่นไปก่อน ระหว่างนายจ้างเดิมปิดกิจการชั่วคราว ทั้งนี้เพื่อสร้างทางเลือกให้แก่ นายจ้างและแรงงานข้ามชาติ และลดการใช้กองทุนประกันสังคมในการช่วยเหลือการว่างงาน
3. ขอให้กระทรวงแรงงานและกรมการจัดหางาน พิจารณามาตรการรองรับการตัดสินใจเลิกจ้างของนายจ้างในลักษณะของการไม่ดำเนินการต่อสัญญาจ้างเพื่อลดผลกระทบของสถานการณ์โรคโควิด รวมทั้งการที่แรงงานข้ามชาติยังไม่สามารถเดินทางกลับประเทศต้นทางได้ โดยให้แรงงานข้ามชาติที่ประสบปัญหาการเลิกจ้าง รวมถึงกรณีการไม่สามารถดำเนินการแจ้งเข้าได้ทันตามเงื่อนไขการแจ้งเข้า รวมทั้งแรงงานข้ามชาติที่ตัดสินใจไปใช้กลไกการนำเข้า MoU จากประเทศต้นทางแต่ด่านชายแดนปิดก่อนกระบวนการจะสิ้นสุดโดยที่แรงงานข้ามชาติยังไม่ได้เดินทางกลับประเทศต้นทาง ให้สามารถไปทำงานกับนายจ้างใหม่โดยใช้เอกสารเดิมไปก่อนจนกว่ากระบวนการดำเนินการนำเข้า MoU จากประเทศต้นทางจะสามารถดำเนินการได้ ทั้งนี้เพื่อเป็นการรองรับมาตรการการจ้างแรงงานข้ามชาติในช่วงฟื้นฟูการจ้างงานในช่วงหลังจากนี้ต่อไป
4. ขอให้กรมการจัดหางานพิจารณาปรับเงื่อนไขในการใช้งบกองทุนเพื่อการบริหารจัดการแรงงานต่างด้าว ทั้งในส่วนของการดำเนินการของศูนย์รวมบริการช่วยเหลือแรงงานต่างด้าว และการจัดสรรงบประมาณเพื่อให้การรองรับช่วยเหลือแรงงานข้ามชาติที่ได้รับผลกระทบจากการเลิกจ้าง หรือการปิดกิจการ ตลอดจนปัญหาอื่น ๆ อันเกิดจากสถานการณ์โรคโควิด-19 รวมทั้งพิจารณาจัดสรรงบประมาณที่เกิดจากรายรับอื่น ๆ เช่น ดอกเบี้ยเงินฝากในส่วนของประกันของบริษัทนำคนต่างด้าวเข้ามาทำงานกับนายจ้าง
5. ขอให้กระทรวงแรงงาน กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ปรับปรุงระบบการรับคำร้องผ่านระบบออนไลน์ที่เอื้ออำนวยความสะดวกต่อแรงงานข้ามชาติมากขึ้น ทั้งนี้ขอให้พิจารณารูปแบบการทำงานเชิงเครือข่ายความร่วมมือกับภาคประชาสังคมในการยื่นคำร้องในกรณีการถูกละเมิดสิทธิแรงงานให้แก่แรงงานข้ามชาติได้ โดยผ่านระบบออนไลน์ของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน โดยวิธีการลงทะเบียน และกำหนด username ของภาคประชาสังคมให้สามารถดำเนินการแทนแรงงานข้ามชาติ และทำงานประสานกับสำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานในพื้นที่ต่อไป
6. ขอให้สำนักงานประกันสังคมปรับปรุงระบบการยื่นคำร้องในกรณีการว่างงานผ่านระบบออนไลน์ที่เอื้อต่อแรงงานข้ามชาติเพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้อาจจะพิจารณาในเรื่องการทำงานเชิงเครือข่ายความร่วมมือกับภาคประชาสังคมในการยื่นผ่าน

ระบบออนไลน์ ทั้งนี้เพื่อลดภาระของแรงงานข้ามชาติและนายจ้าง รวมทั้งลดความเสี่ยงในการแพร่ระบาดของโรคโควิดเนื่องจากแรงงานข้ามชาติต้องมารับขึ้นที่สำนักงานประกันสังคมด้วยตัวเอง

7. ขอให้สำนักงานประกันสังคมพิจารณามาตรการขอให้ผู้ประกันตนที่มีความจำเป็นสามารถแสดงความจำนงค์ในการขอขึ้นเบิกเงินประกันชราภาพในส่วนเงินสมทบของผู้ประกันตนมาใช้ในการแก้ไขปัญหาจากผลกระทบการระบาดของโควิด-19 ทั้งนี้เพื่อเป็นการช่วยเหลือเยียวยาผู้ประกันตนที่ได้รับผลกระทบในเบื้องต้น
8. ขอให้กระทรวงแรงงานพิจารณาดำเนินการจัดตั้งกลไกการทำงานร่วมกันของภาคส่วนต่าง ๆ ในรูปแบบของคณะทำงานความร่วมมือในการบริหารจัดการแรงงานข้ามชาติในช่วงการระบาดของโรคโควิด และจัดทำแผนรองรับการฟื้นฟูการจ้างงานหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิดต่อไป ทั้งนี้เพื่อให้เกิดแนวทางในการแก้ไขปัญหาผลกระทบอย่างรอบด้าน

ทั้งนี้เพื่อเป็นการแก้ไขผลกระทบของนายจ้างและแรงงานข้ามชาติในช่วงระบาดของโรคโควิด และเพื่อเป็นมาตรการรองรับการจ้างแรงงานข้ามชาติในช่วงฟื้นฟูหลังวิกฤติโรคระบาดโควิดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายอดิศร เกิดมงคล)

ผู้ประสานงานเครือข่ายองค์กรด้านประชากรข้ามชาติ

ข้อมูลเพิ่มเติมติดต่อ

นายอดิศร เกิดมงคล โทรศัพท์ 089 788 7138 หรือ อีเมลล์ contact@mwgthailand.org